Bezmugurkaulnieku atradnes un to aizsardzība

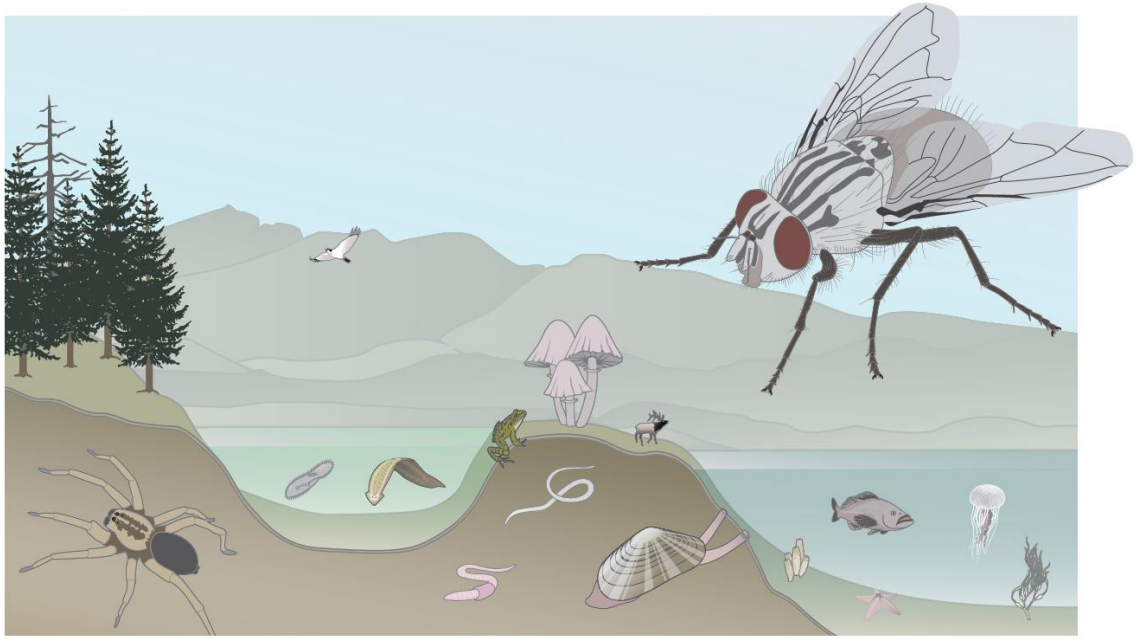

MĀRTIŅŠ KALNIŅŠ

LVM 17. dabas diena, Rīga, 04.04.2018.

LATVIJAS VALSTS MEŽI

Retās un aizsargājamās sugas

- Eiropas Savienības direktīvas sugas – 44 sugas
- Ministru kabineta noteikumu sugas – 104 sugas (no tām - 35 “mikroliegumu sugas”)

- Latvijas Sarkanās grāmatas sugas – 163 sugas
- DMB sugas – 50 specifiskās sugas un 20 indikatorsugas
- Bernes konvencijas sugas – 26 sugas
- Retās sugas – variabls lielums
- IUCN sugas…

- Ne katra retā suga ir apdraudēta (aizsargājama)
- Ne katra aizsargājamā suga ir reta (apdraudēta)

Retās un aizsargājamās sugas

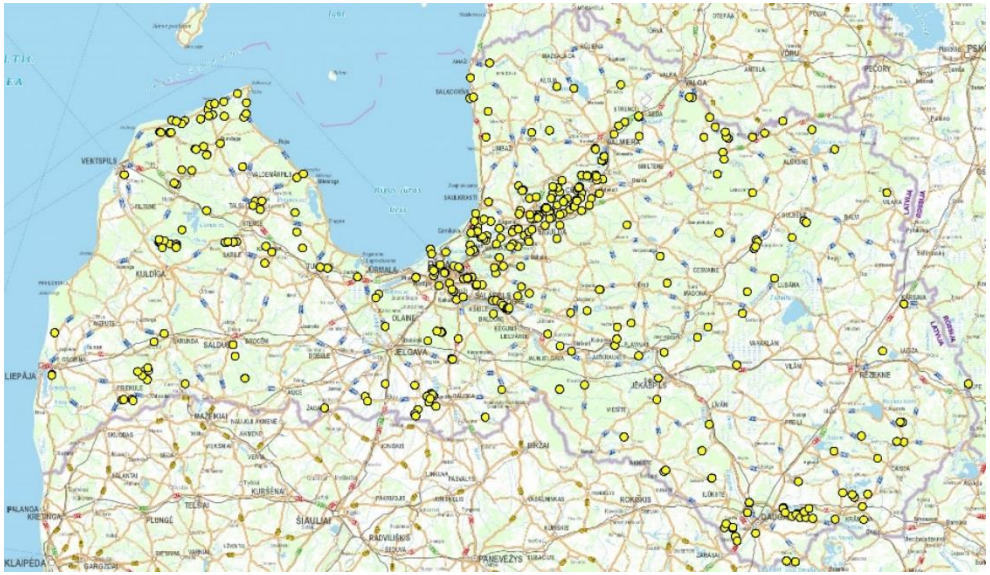

Spožā skudra – aizsargājama, bet Latvijā bieži sastopama suga

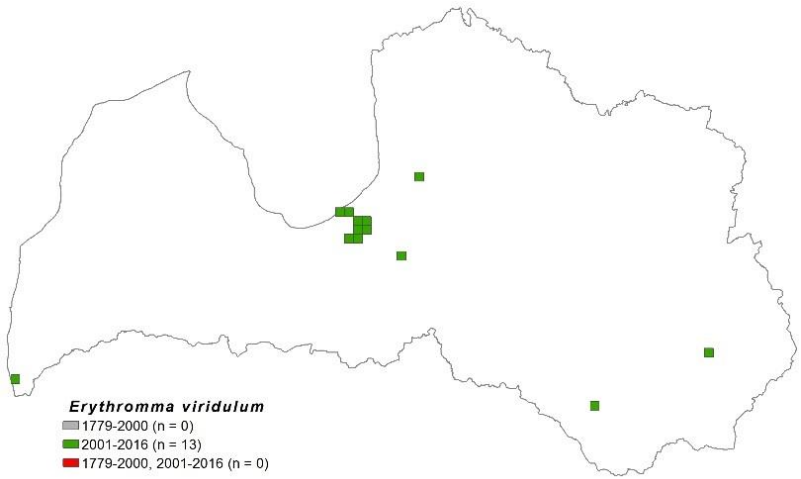

Mazā sarkanace (spāre) – nav aizsargājama, bet Latvijā reti sastopama suga

Kartēs – dati par visu Latvijas teritoriju (ne tikai LVM zemes)

Aizsargājamo biotopu aizsardzība = aizsargājamo sugu aizsardzība ?

Sugu atradņu skaits GEO

- LVM vides ekspertu, vides plānošanas speciālistu, ārpakalpojuma ekspertu dati (precizitāte - vismaz nogabala līmenī)
- Atsevišķas datu kopas - citi avoti (precizitāte – dažāda/nezināma)

1186 atradnes (punkti) LVM zemēs (2017.g. - 1087), no tām - 688 atradnes - LVM darbinieku dati

68 sugu atradnes:

- 49 kukaiņu sugas
- 19 gliemju sugas

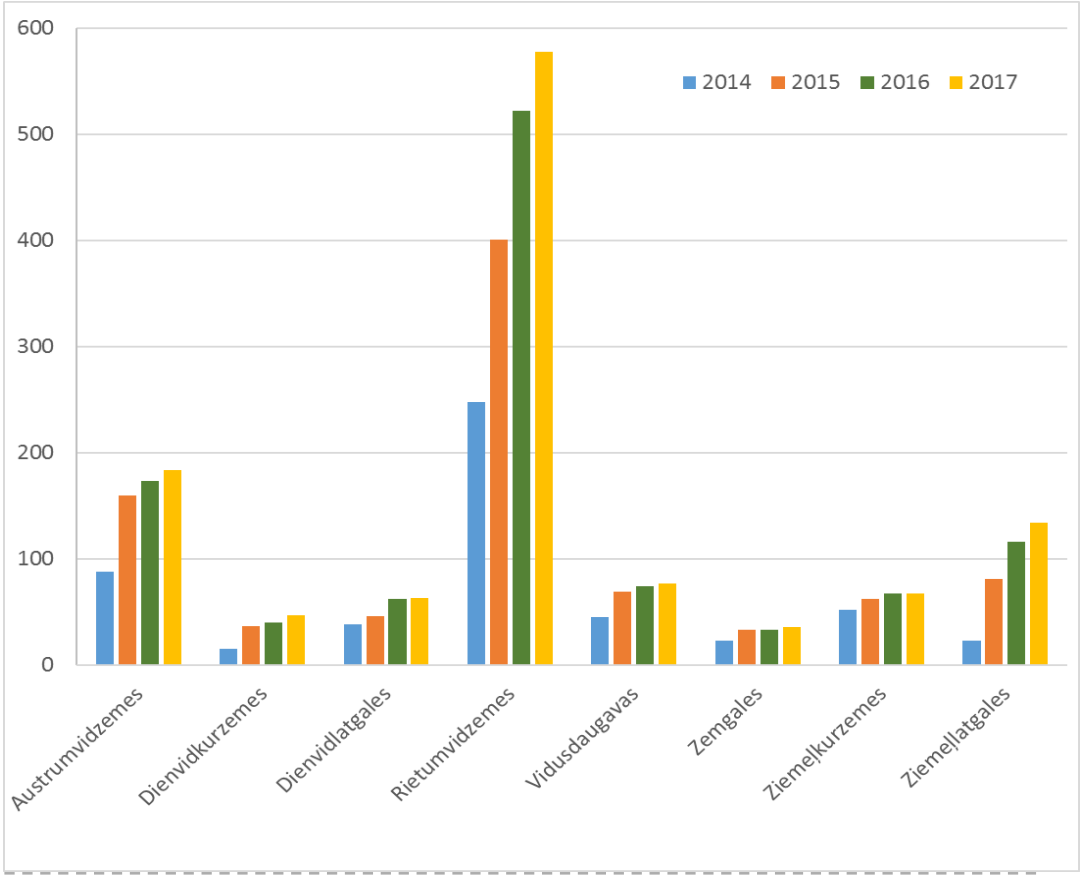

Sugu dzīvotņu analīze

Šneidera mizmīlis *Boros schneideri* – 172 atradnes

Bērzu briežvabole *Ceruchus chrysomelinus* – 107 atradnes

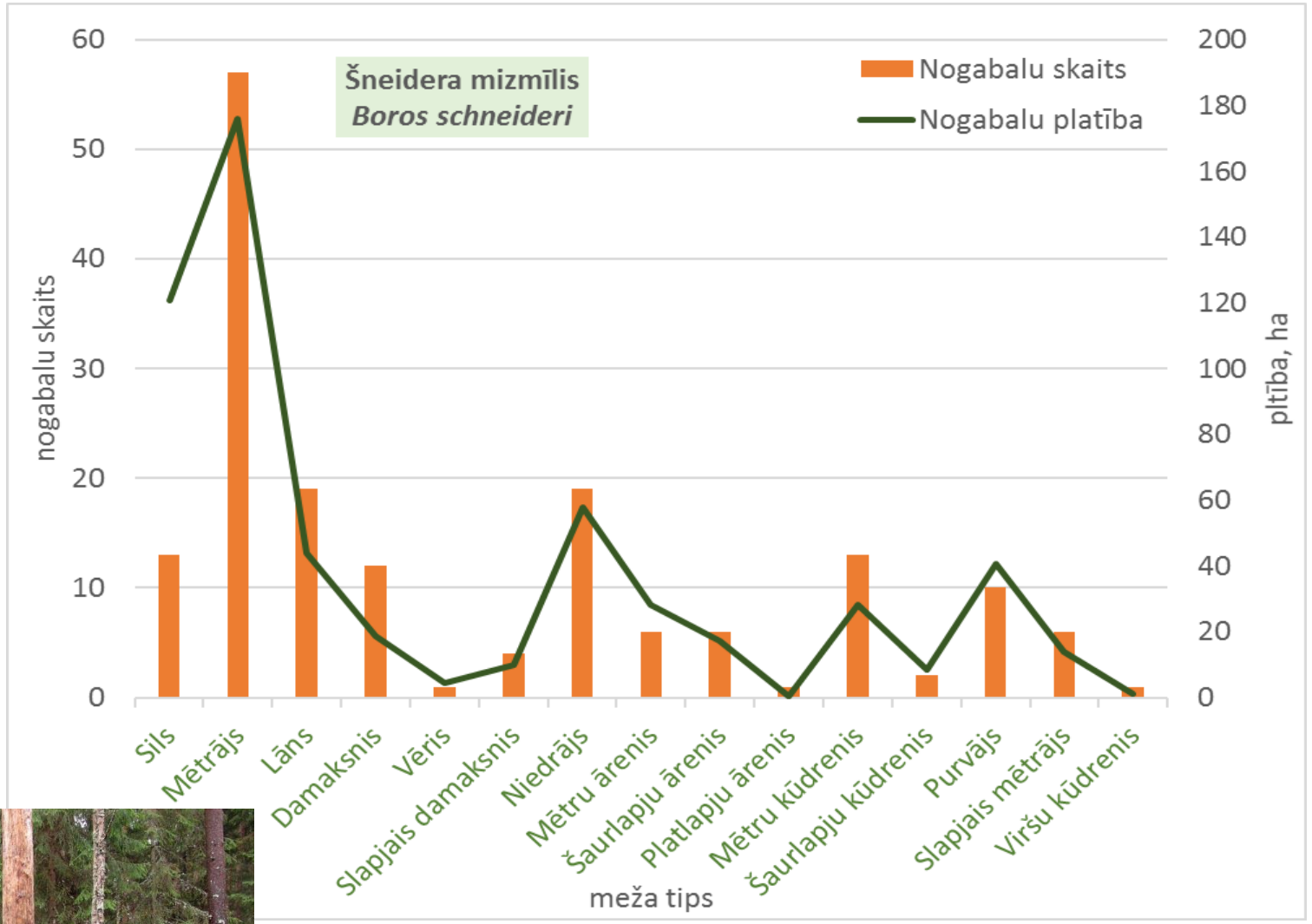
Šneidera mizmīlis
Boros schneideri
Nogabalu skaits
Nogabalu platība
nogabalu skaits
pltība, ha
meža tips
Sīls
Mētrājs
Lāns
Damaksnis
Vēris
Slapjais damaksnis
Niedrājs
Mētru ārenis
Šaurlapju ārenis
Platlapju ārenis
Mētru kūdrenis
Šaurlapju kūdrenis
Purvājs
Slapjais mētrājs
Viršu kūdrenis

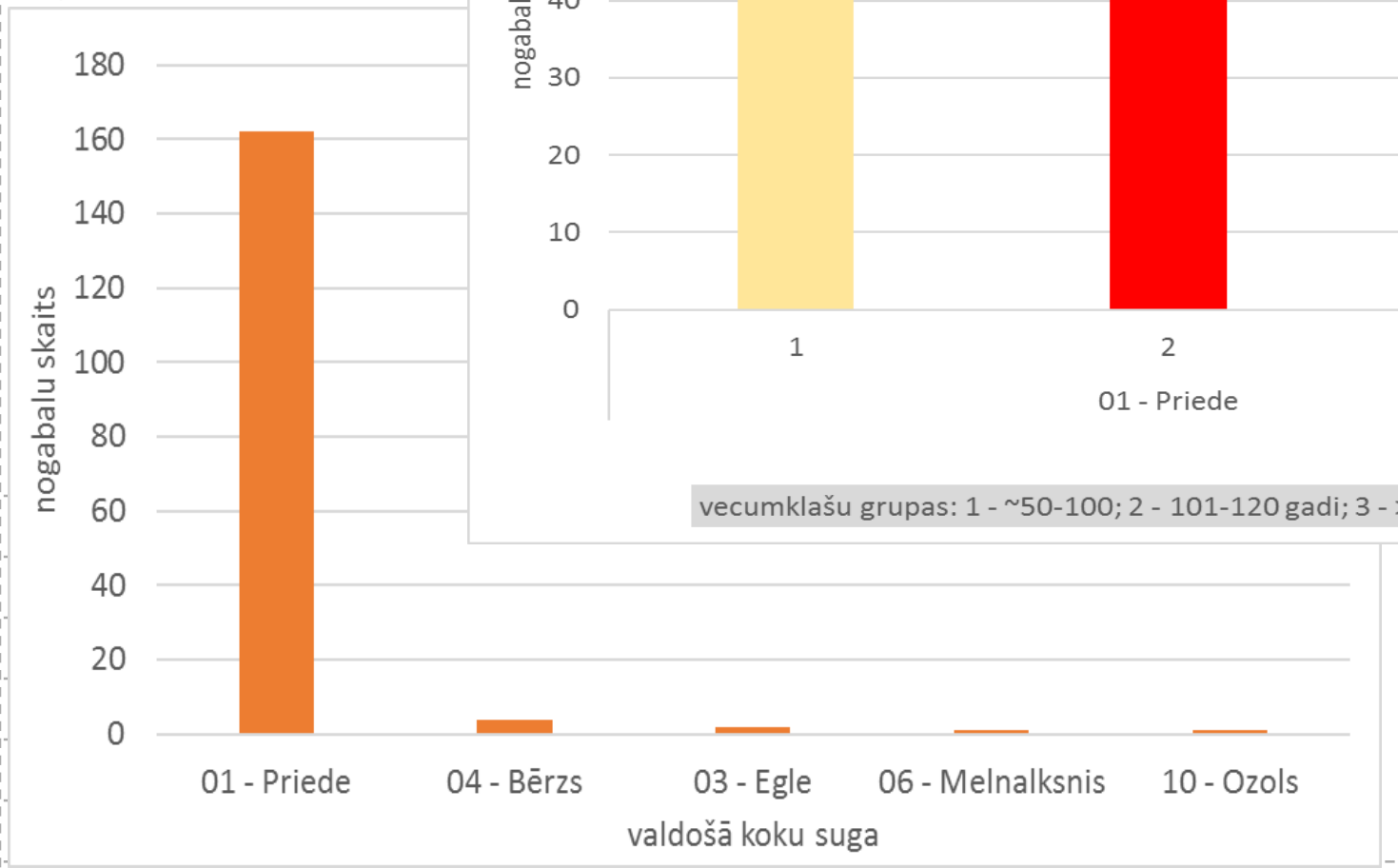
180
160
140
120
100
80
60
40
20
0
nogabalu skaits
01 - Priede
04 - Bērzs
03 - Egle
06 - Melnalksnis
10 - Ozols
valdošā koku suga

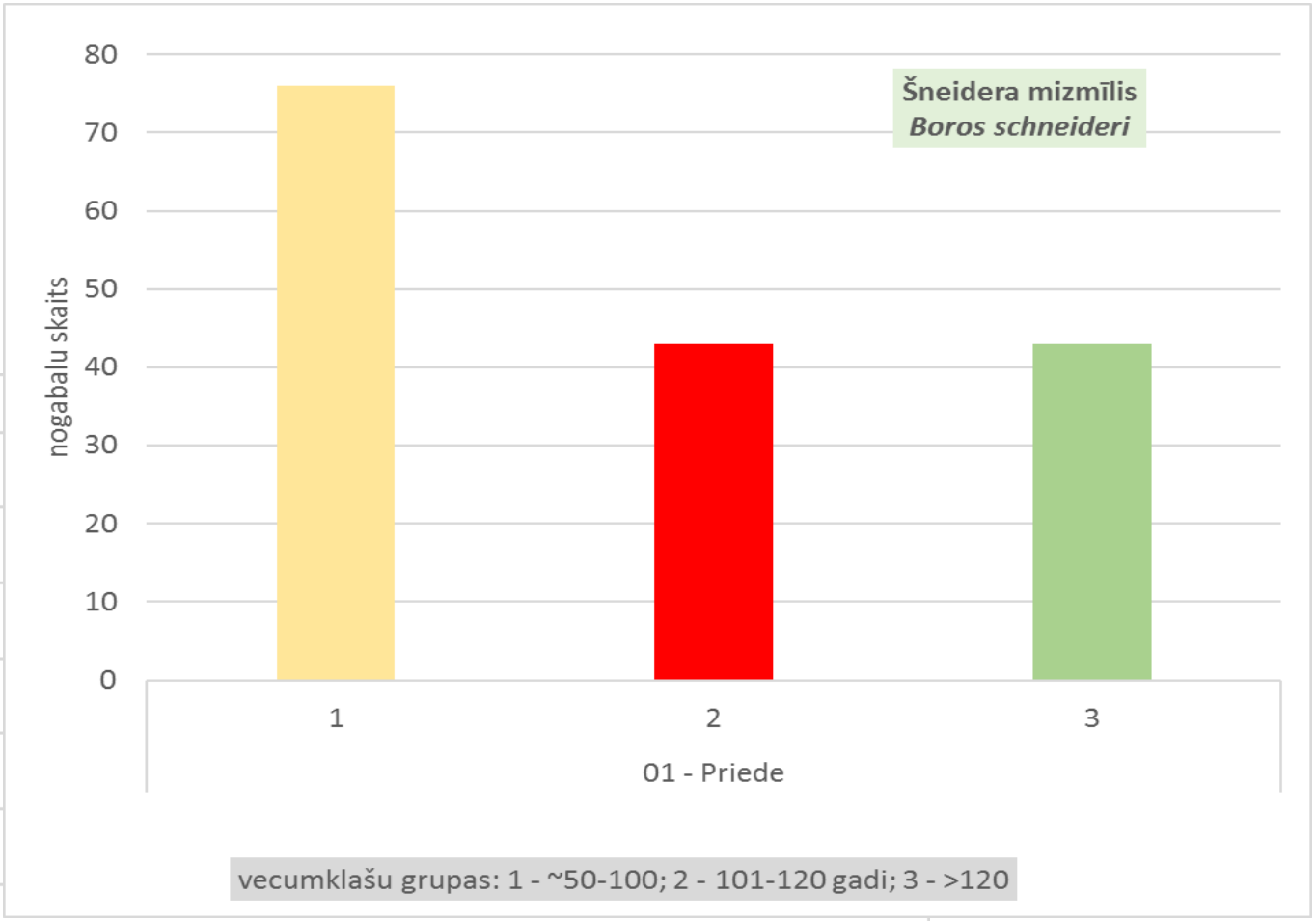
Šneidera mizmīlis
Boros schneideri
80
70
60
50
40
30
20
10
0
nogabalu skaits
1
2
3
01 - Priede
vecumklašu grupas: 1 - ~50-100; 2 - 101-120 gadi; 3 - >120

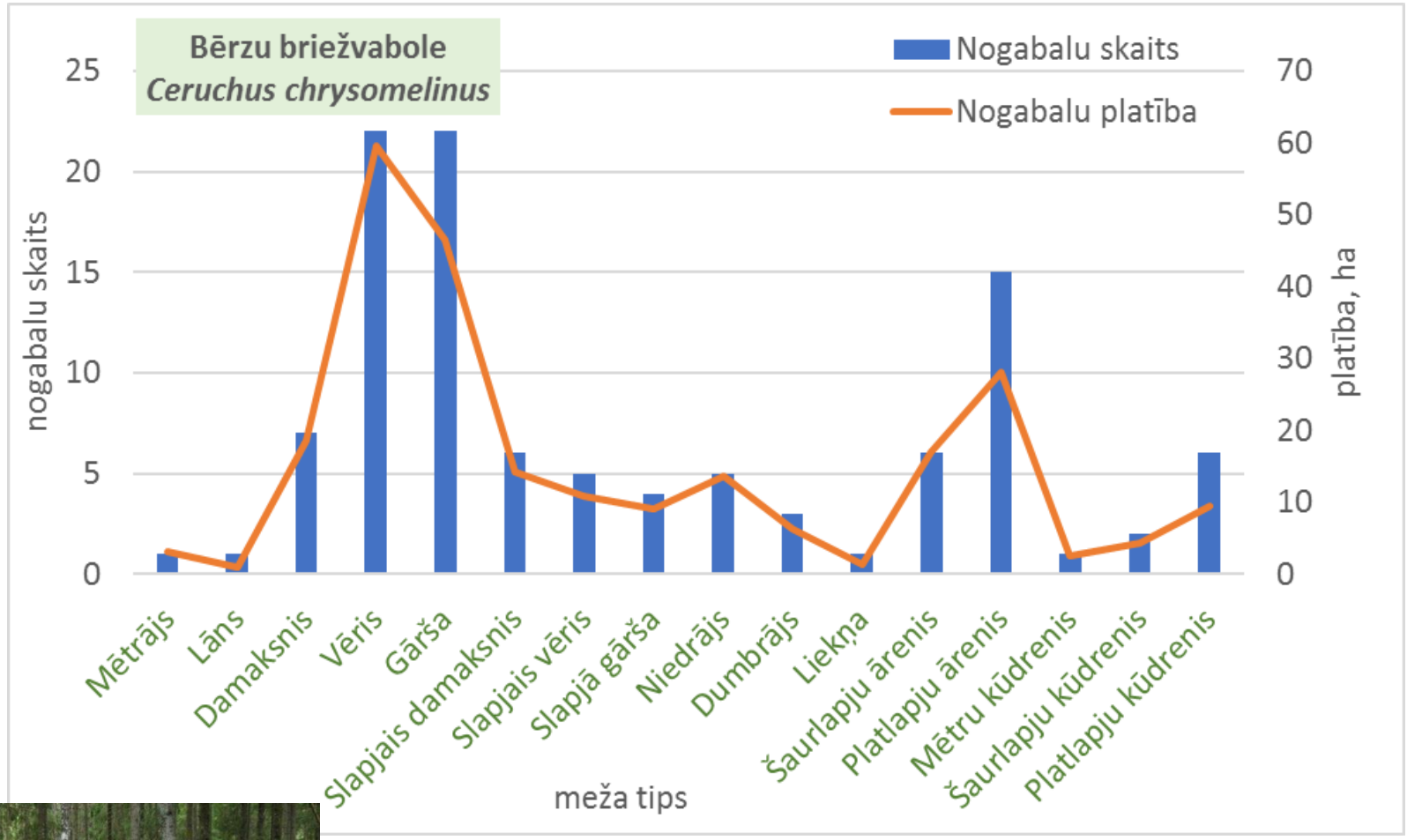
Bērzu briežvabole
Ceruchus chrysomelinus
Nogabalu skaits
Nogabalu platība
nogabalu skaits
platība, ha
meža tips
0
5
10
15
20
25
0
10
20
30
40
50
60
70
Mētrājs
Lāns
Damaksnis
Vēris
Gārša
Slapjais damaksnis
Slapjais vēris
Slapjā gārša
Niedrājs
Dumbrājs
Liekņa
Šaurlapju ārenis
Platlapju ārenis
Mētru kūdrenis
Šaurlapju kūdrenis
Platlapju kūdrenis

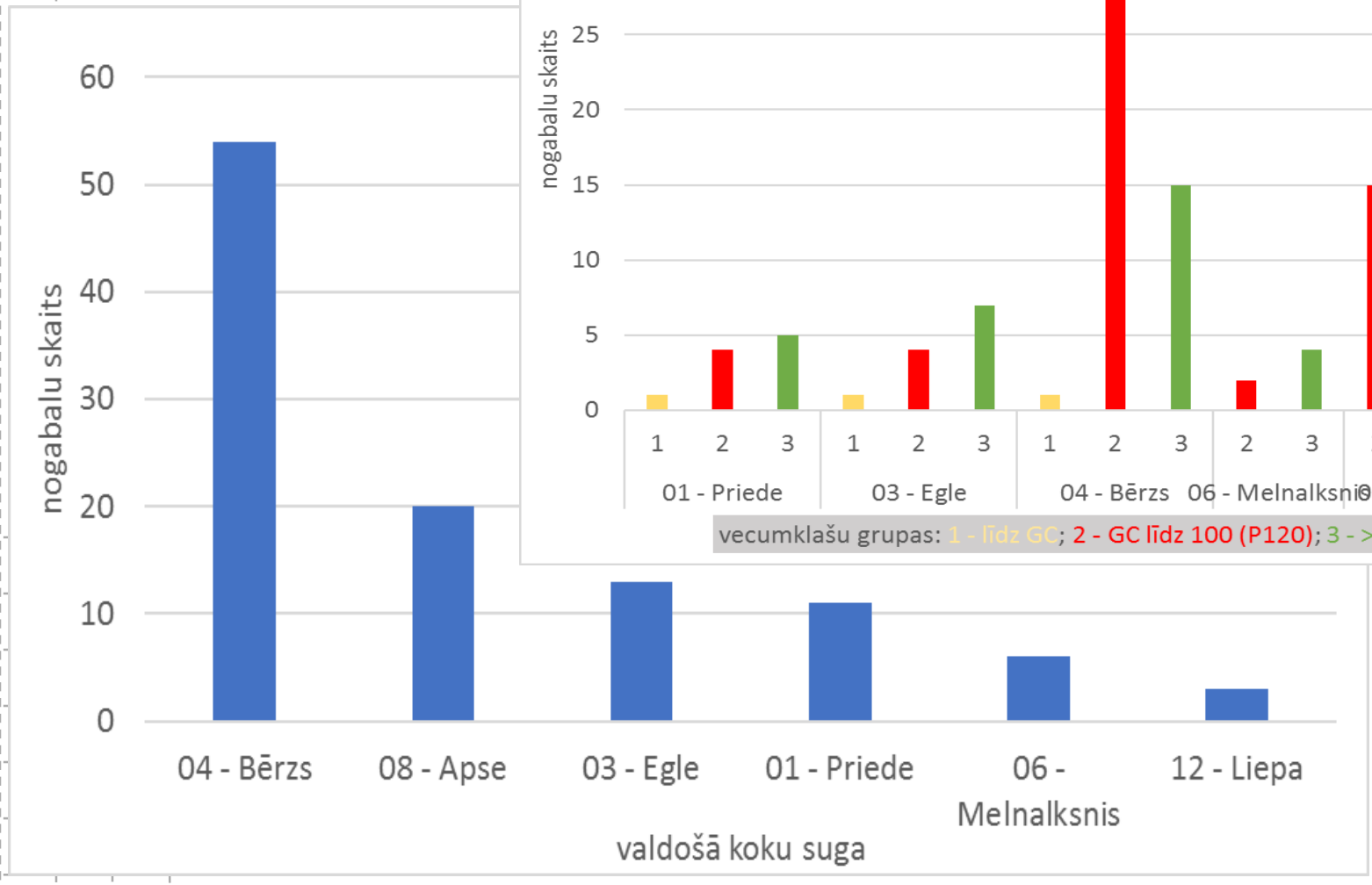
60
50
40
30
20
10
0
nogabalu skaits
04 - Bērzs
08 - Apse
03 - Egle
01 - Priede
06 - Melnalksnis
12 - Liepa
valdošā koku suga

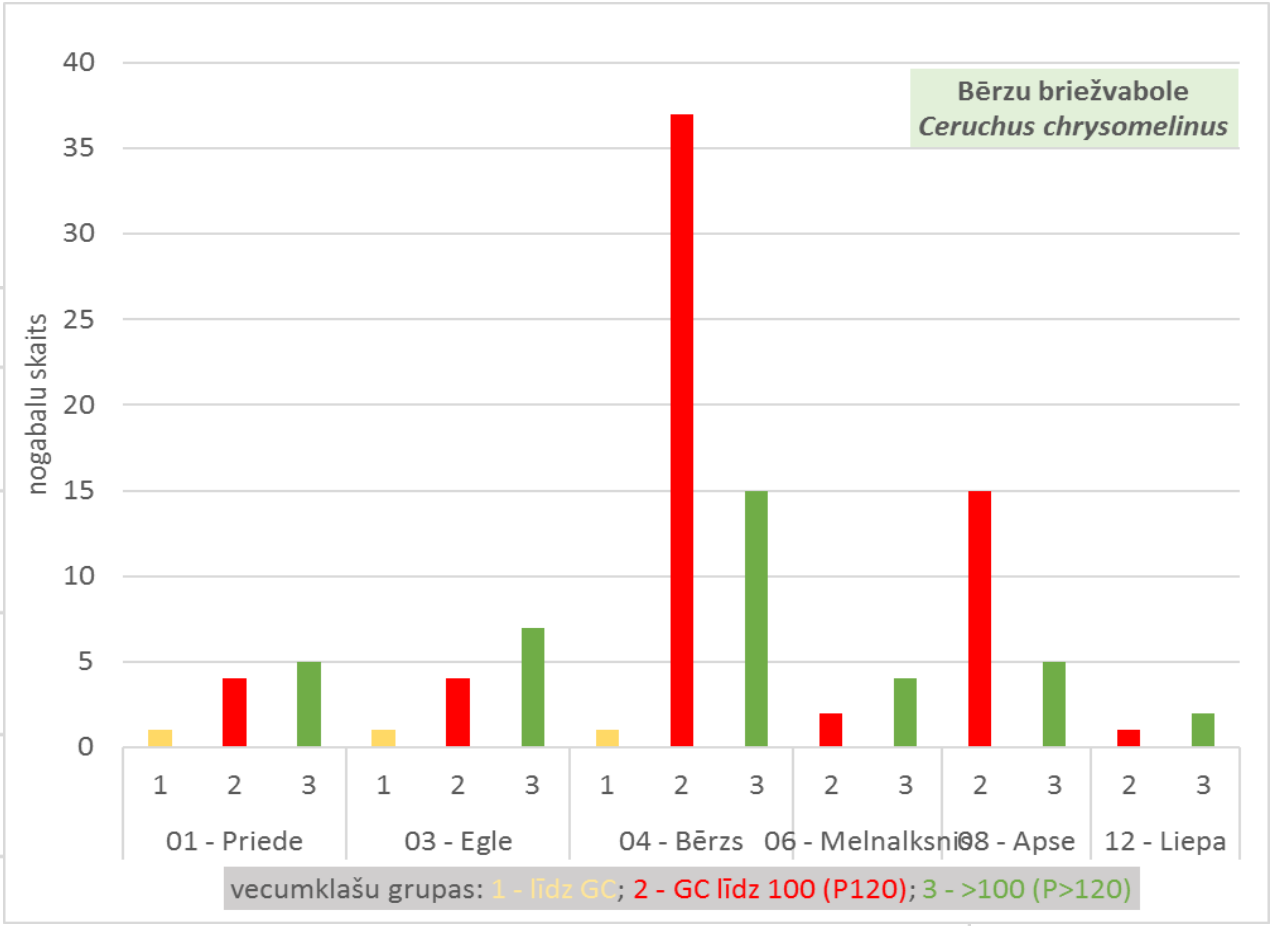
Bērzu briežvabole
Ceruchus chrysomelinus
40
35
30
25
20
15
10
5
0
nogabalu skaits
1 2 3 1 2 3 1 2 3 2 3 2 3 2 3
01 - Priede
03 - Egle
04 - Bērzs
06 - Melnalksnis
08 - Apse
12 - Liepa
vecumklašu grupas: 1 - līdz GC; 2 - GC līdz 100 (P120); 3 - >100 (P>120)

Sugu atradņu aizsardzība

72 % reģistrēto reto un apdraudēto sugu - dabas aizsardzības meža zemju nogabalos (1., 2. mērķis)

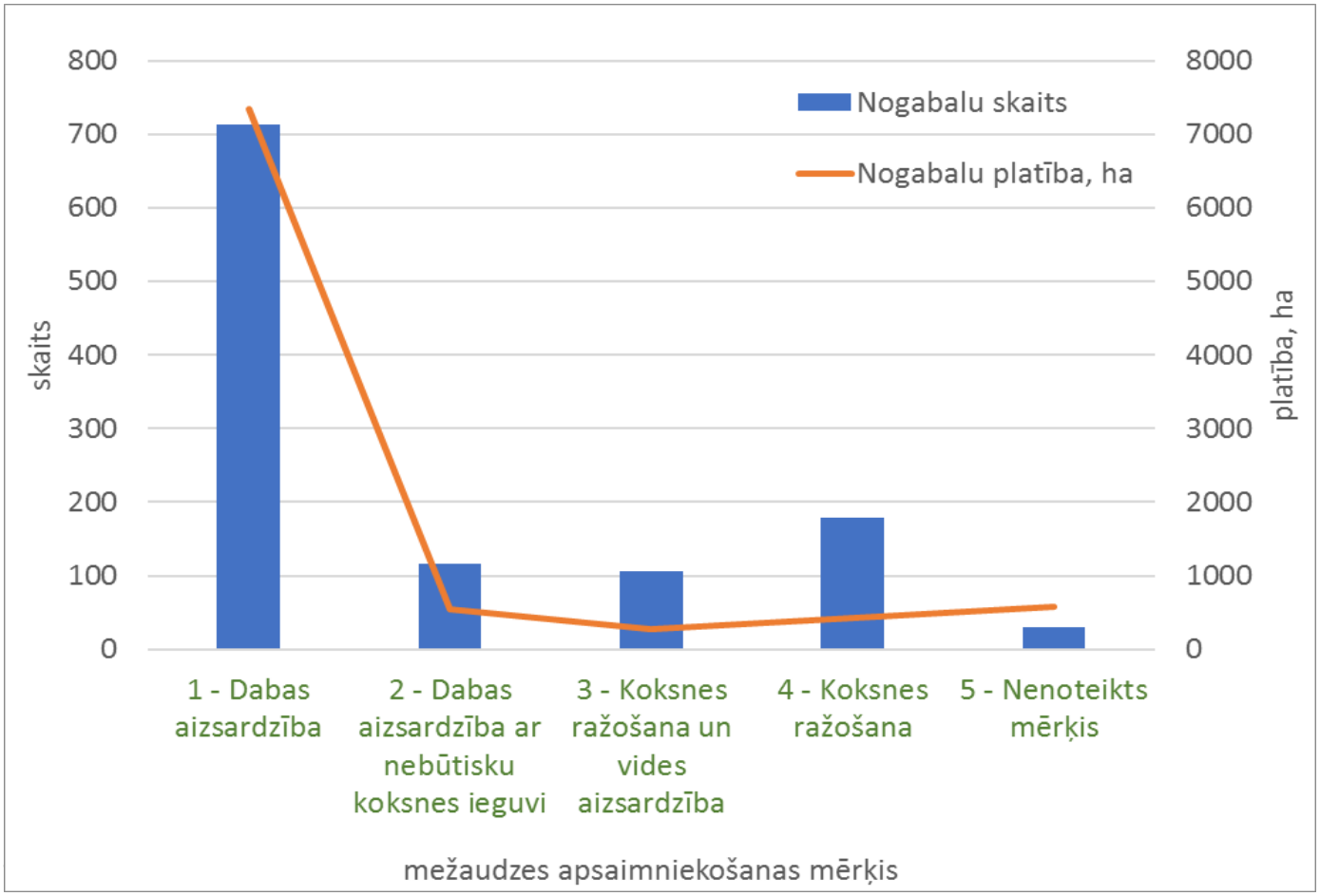

Tauriņi

Smiltājsiseņi

Apsaimniekošana

- Šneidera mizmīļa dzīvotnē un medņu riestā pameža un 2. stāva egļu izzāģēšana 35 ha (2016.g.) un 22 ha (2017.g.); citi apsaimniekotie medņu riesti
- Lapkoku praulgrauža dzīvotnēs koku atēnošana (2014.-2017.g.) >200 koki
- Ziemeļu upespērlene:
  - kopš 2012.g. ~2 km garā upes posmā regulāri nojaukti bebru izveidotie dambji (2015.g. bebru dambju jaukšana ~4 km posmā)
  - 2015., 2017. gadā koku sanesumu likvidēšana
  - 2015. gadā uzsākta palieņu zālājiem apsaimniekošana – krūmu, to atvašu zāģēšana un zālāju pļaušana
- Zālāju apsaimniekošana…

Paldies par uzmanību!

LATVIJAS VALSTS MEŽI